

»Sjálvstýrissamgonga« og hugleiðingar um uttanlandsskuldina

Aldrin áður er framdur tilikur sambandspolitikkur, sum júst nú íð Tjóðveldisflokkurin hevur umsitíð figgjarmál í Føroya landsstýri, og úrslitið er tianverri hareftir. Privat og privata føroyska vinnulívið er alt sum tað er pantsett í Danmark fyri fleiri milliardir krónur skrivar lesari, íð ynskir at vera dulnevndur

Aftaná at Sundstein- og Ellefsen-stýrið í des. 1984 legaliseraði frium kreditforeiningsvirksemi í Føroyum, hevur Jøngerð Purkhús, figgjarmála-ráðharri tjóðveldismanna í fyra ár, kanaliserað størstu lantøku nakrantíð frá hesum kreditfeløgum til privatar og privatar fyrítøkur

Á Ólavseku 88 varð uttanlandsskuld føroyinga ultimo 88 uppgjörd til 4.610 mill. kr. Í niðurgerandi valagitation Fólka-floksins varð gitt um og insinuerað, at henda skuld var nóg, nóg stórri enn boðað varð frá í lögmanndøni á Ólavseku 1988. (Við árslok 88 visti tað seg at Sundstein segði ósatt!).

Eingin ivi er um, at hendan ágangandi agitation fólkafloksmanna ørkymlaði fólk. Frammanundan høvdu í fyra ár allar landsins ólukkur

verið okkara fria og frælsa vinnulívi fyri og í hugaheimi. Palleba's varð hetta ikki gott at liva við, hetta sambært Óla Breckmann sundur-sorlaða vinnuliv, umframt hende uttanlandsskuld, íð tað eydnaðist at gykla um í so stóran mun, at atkvøðugliðing flutti mandatar millum flokkar.

Ikki fyrr enn eftir valið gjørdist alt meira greitt, at veljararnir vóru tiknir á bóli. Tað kom meira tyðuliga

fram, at hetta, sum Jógvan Sundstein ikki hevði greitt frá, at landskassin einans hevði ábyrgd av 5,5% av samlaðu uttanlandsskuldini, at kommunur og kommunalir felagsskapir stóðu fyri 26%, og at fria og frælsa privata vinnulívið hevði lænt okkum út á sjógv við so stórum parti sum við knøppum 70% av hesi somu samlaðu skuld.

Øll skuld út av landinum er negativ fyri Føroyar, tí læntur peningur skal berast aftur.

Ikki er greitt enn fyri almenninginum, hvar íð hesar uttanlandslanuttøkur eru gjørdar, burtursæð frá, at fólk flest eru vitandi um donsk kreditforeinings-lánini, íð gjørdust veruleiki, tá Sundstein og Ellefsen stýrið í des. 1984 gjørdi tilíkt virksemi lögligt her í Føroyum.

Í samband við hendan partin av føroysku skuldini kann so sjálvandi spyrjast, um innan-ríkislantøka er uttanlandsskuld.

Vanliga vil tað ikki vera so, og sum so er føroyska »uttanlandsskuldin« litil, burtursæð frá, at tað fria og frælsa føroyska vinnulívið og ábyrgdarfólk tess eru pantsett og fjøtrað av beinherðum veðsetningum og møguligum in solidum kautiðnum.

Ein stóruspurningur verður tað eisini, um hvussu fritt og frælst hetta okkara fria og frælsa vinnuliv í veruleikanum er. Størsta fjøtting av tí føroyska samfelagnum nakrantíð, er farin fjald fram nú meðan Tjóðveldið hevur sitið við ábyrgd av landsins figgjarmálum. Ongantið í føroyska søgu eru sterkari »bond« knytt landanna millum, enn hesi fyra árin, Tjóðveldisflokkurin hevur »clearað« floymín av kreditfelagslanum ígjøg-

Hoast Finnogi Isaksen ikki varð valdur á ting við lögtingsvalið seinast, so var tað kortini linjan hjá honum og øðrum, nú ta avtornaði, sum vann frama í tjóðveldisflokkinum, nú allur flokkurin hevur valt at samstarva við Óla Breckmann og fólkaflokkinn

num stóru revisiónsskrivstovurnar hjá Sundsteini og Ellefsen.

Skriðan lopin

Aftaná at Sundstein og Ellefsen stýrið í des. 84 legaliseraði frium kreditforeiningsvirksemi í Føroyum, hevur Jøngerð Purkhús, figgjarmála-ráðharri tjóðveldismanna í fyra ár, kanaliserað størstu lantøku nakrantíð frá hesum kreditfeløgum til privatar og til privatar fyrítøkur.

Niðurstøðan er einfalt hendan:

Aldrin áður er framdur tilikur sambandspolitikkur, sum júst nú íð Tjóðveldisflokkurin hevur umsitíð figgjarmál í Føroya landsstýri og úrslitið er tianverri hareftir.

Privat og privata føroyska vinnulívið er alt sum tað er pantsett í Danmark fyri fleiri milliardir krónur, umframt privatar in solidum kautiðnir, so beinharðar at her býðst neyvan betur. Gerðin er reint tekniskt framd í størstan mun ígjøgnum stóru revisor-fyrítøkurnar, í samvinnu

við mattu, nýggju stjórn Tjóðveldisfloksins, Jøngerð Purkhús, ráðharri í figgjarmálum, sum við sinum telandi kurvum hevur hildið lögmanni og øllum føroya fólk í skak í samfull fyra ár — soleiðis at kasta síni ideologisku sjónarmið, sinum høgu málum og sinum søguliga arvi frá sær, í einum skratandi skraðli, er tí ikki so löglið, og tað er tí heldur ikki nakað sensationelt í hesum, sum nú fer fram, at kalla hesar tjóðveldisfloksins evstu rembingar fyri eina sjálvstýrissamgonguroynd — ein gekkaskortur íð fjálar yvir militanta atom- og NATOpolitikk, høgva- og styvflafloksins, íð tykist skula avloysa tjóðveldisfloksins annars dæmliga, ideologiska støði. Tað man neyvan verða av tilvild at Tjóðveldisfloksins hugmyndarligi nestor fyri stuttum, av Breckmanni skýrdur »hentur idiotur«, nú sæst avmyndaður, sitandi til háborðs saman við sinum argastu politisku mótstøðumonnum, men sanniliga eisini gerandi seg sjálvan til eina

mynd av sjálvum tí Tjóðveldiska paradoks-inum.

Breckmann og Reinert, hetta klingar ju oført...

At tjóðveldið roynir at tryggja sær sess á Fólkafloksins havhestarök var tað ikki nettupp hesin íð Isaksen boðaði frá, friggjakvølið fyri valið tann 7. nov. 88.

Ásannast má at dugliga skal arbeiddast á sjálvstýrisleið aðrenn tað aftur eydnast at loysa Føroyar ur hesum sambandshaftri tjóðveldismanna. Ásannast má eisini at hettar ikki verður gjørt av politiskum jokarum. Tí ásannast má endaliga at tað frælsi og tað sjálvstýri okkum føroyingum er vunnið, er vunnið okkum av einastu flokkum sum hugsjónarlaga eru bornir av sonnum frælsis- og sjálvstýrishuga og hettar ikki bert av navni, men av gavni, nevnliga av sjálvstýris- sambands- og javnaðarflokkinum, íð tað við hesum verður heitt á, um at taka stig til at steðga hesum latur-liga leiki.